

**La Diputació reedita la seva valuosa monografia sobre el Baix Empordà**

## Cap a la recuperació de Joan Carandell, un figuerenc il·lustre

Joan Carandell i Pericay. Véu ací un nom oblidat, desconegut de molts i absent de les encyclopédies i diccionaris editats a casa nostra. No ens estranya tampoc que les nostres biblioteques no tinguin fitxades i a disposició del públic les seves publicacions i llibres, que —val a dir-ho— són nombrosos.

Carandell havia nascut a Figueres, d'on el seu pare era mestre d'escola, el 1893. Com va escriure Pau Vila, "la plana oberta amb el golf de Roses al davant; el massís calcari del Montgrí, de silueta abacial, endinsant-se al lluny en la mar blava; el Pirineu bru, de colls famosos i cims coberts de neu, i el muntanyam del Mont que amb la seva grisor senyoreja les Garrotxes, eren per

al noi Carandell visions familiars que havien de fer de l'home futur un enamorat i un intèrpretador dels paisatges". D'aquí, doncs, la seva inclinació vers les ciències naturals primer i després cap a la geografia.

### "ERA UN HOME DE CIÈNCIA I UN ARTISTA..."

Doctor en ciències de la naturalesa, Carandell ocupà una plaça de professor a l'Institut de Cabra i després al de Còrdova. La seva obra es realitzà lluny de l'Empordà i abraçà aspectes tan diversos com les calisses cristal·lines del Guadarrama, el glaciacionisme quaternari de Sierra Nevada, l'estudi de Rota o la distri-

bució i estructura de la propietat rural a la província de Còrdova. Hom pot trobar una pila d'articles seus a "Revista de Escuelas Normales", "Revista de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales", "Boletín del Instituto Geológico y Minero español" o al "Boletín Oficial de la Cámara Agrícola del Ampurdán". Treballs de caire geològic o geogràfic moltes vegades il·lustrats amb admirables croquis geogràfics i dibuixos que donen testimoniatge d'una dedicació acurada i fecunda.

Ja ho digué Miquel Santaló: "Carandell era un home de ciència i un artista. Amb la investigació pacient, alternava la literatura, el dibuix, la pintura, la música, l'ensenyança. Res humà

no li era estrany i en totes les activitats veia la part noble que ajudava la humanitat a superar-se".

### UNA OBRA RECONEGUDA A NIVELL INTERNACIONAL

Carandell retorna al seu Empordà natal el 1936. Havà vingut ací en cura de repòs i els fets del juliol l'havien separat de la família. Colpit pel dolor físic i moral, escriví llavors la darrera lliçó de geografia: un estudi sobre el Baix Empordà, que la Universitat de Granada publicaria pòstumament el 1945.

Joan Carandell moria a Pals el 1937, després de deixar una obra extensa i reconeguda a ni-

vell peninsular i àdhuc internacional. Allunyat de casa nostra per motius professionals, no tingué temps gairebé per contribuir a l'estudi geogràfic de Catalunya. Tot amb tot, el seu treball, "El Bajo Ampurdán. Estudio geográfico", és una darrera lliçó útil i doblement valuosa com a testament i com a obra dedicada a la terra lluminosa que l'havia vist néixer.

La recuperació de Joan Carandell és una obligació que necessitem. No pot ser que resti ignorat per més temps. Per això ens sembla un bon pas, el primer, la reedició d'aquesta monografia sobre el Baix Empordà, que ben aviat es posarà a l'abast dels gironins per iniciativa de la Diputació.

Josep Clara

## CURSOS NAUTICA EN AMPURIABRAVA

Iniciación día 18 de Febrero.  
Sábados de 5,30 a 8 tarde

### TITULOS:

PATRON DE VELA  
MOTOR 2.ª clase  
MOTOR 1.ª clase

Información e inscripciones en:  
HELMOTOR, S.A.  
Sector Aeroclub, 1  
AMPURIABRAVA  
Tel. 25 05 28 y 25 03 27

Venga a ver las ventajas de un gran coche.



Porque el Renault Siete tiene las ventajas de los grandes coches: cuatro buenas puertas, para que la familia entre y salga cómodamente, sin contorsiones; un maletero de 400 dm<sup>3</sup> (el mayor en los coches de su categoría); el confort y la amplitud interior de los coches grandes.

Pero sin sus inconvenientes: el Renault Siete es fácil de aparcar, de conducir y de mantener, consume sólo 6,8 litros y no sobrepasa la barrera fiscal de los 9 caballos.

¿Por qué el Renault Siete?

Sencillamente, porque el Renault Siete es todo un coche.

**RENAULT siete**  
Todo un coche



Motor Renault 1.037 cm<sup>3</sup>. Tracción delantera. Suspensión por barras de torsión. Cuatro puertas.

Le esperamos en:

**ENRIQUE JUANOLA, S.A.**

C/ Vilallonga, 59  
Tel. 50.09.62 - 50.09.66



## Entre el cementerio civil y el católico

# Figueres mantiene el "muro de la vergüenza"

El cementerio municipal de Figueres mantiene todavía hoy una pared de separación entre el civil y el católico. Decir en 1978 que se trata de una especie de *muro de la vergüenza* no es ir demasiado lejos, cuando una sociedad democrática debe normalizar su vida y, también, el reposo de sus muertos.

Bien es cierto que hace unos tres años una parte de la pared fue abierta, accediéndose directamente al cementerio civil desde el católico. Los aproximadamente doscientos metros cuadrados que ocupa fueron mínimamente acondicionados. Pero los nichos y tumbas de los no católicos —y de los masones, que también los hay— quedan vergonzosamente arrinconados.

Hace unos días el Senado ha propuesto la unificación de este tipo de cementerios. La autoridad eclesiástica se ha manifestado sobre el tema, indicando que de llevarse a cabo no supondría ningún problema en los cementerios municipales —es el caso

de Figueres— aunque si en los que pertenecen a la Iglesia.

Tendría que modificarse, para estos últimos, el Derecho Canónico vigente, como sucedió con la incineración de cadáveres, totalmente prohibida antaño por la Iglesia, que incluso podría privar de sepultura eclesiástica a quienes pedían la incineración.

El cementerio de Figueres

podría adelantarse sin ningún problema a la propuesta del Senado. Depende del Ayuntamiento. Al fin y al cabo, como hemos dicho, se abrió una puerta desde el católico que posiblemente no tenga todas las garantías jurídicas. Echar a tierra el muro tendría que considerarse hoy como una muestra más de democracia.

